

Jan Paweł II Miłośnikiem szachów

Spośród papieży interesujących się grą szachową, jako pierwszego wymienić należy Innocentego III (ok. 1160-1216, Lotario Segni). Panującego na tronie apostołskim od 1198 roku, który w przypisywanym jego autorstwu moralitecie (tzw. „Moralitecie Innocentego”) – wiele miejsca poświęca szachom, z ich pomocą tworząc porównania na tematy życia i śmierci, moralności i etyki, w duchu zgodnym ze średniowiecznymi moralitetami szachowymi. Tekst łacińskiego rękopisu „Moralitetu Innocentego” stanowi cenny dokument dla badań nad terminologią i rozwojem reguł gry w szachy w średniowiecznej Europie. Autorytet papieski niewątpliwie tym dokumentem wpływa na osłabienie ataków ówczesnego kleru na grę w szachy, uważaną często za szkodliwą dla obyczajów.

Leon X (Giovanni de Medici), papież w latach 1513-21, mecenas nauk, literatury i sztuk pięknych, był gorącym miłośnikiem szachów. Patronował on twórczości poetyckiej Marka Hieronima Vidy, autora sławnego poematu łacińskiego „Scacchia ludus”, który stał się z kolei inspiracją dla „Szachów” Jana Kochanowskiego. Grą w szachy pasjonował się papież Urban VIII (1568-1644, Maffeo Barberini). Dobrym szachistą był Leon XIII (1810-1903, Vincenzo Gioacchino Perci, papież od 1878 roku), którego ulubionym partnerem, jeszcze za czasów kardynalskich był Ojciec Guila. Przedostatni papież, Jan Paweł I (1912-1978, Albino Luciani), panujący zaledwie 33 dni, chętnie grywał w szachy piastując na przełomie lat pięćdziesiątych-sześćdziesiątych funkcje ordynariusza diecezji Vittorio Veneto. Zachowały się notatki z zapisami rozgrywanych wówczas partii.

Do miłośników szachów, i to nie tylko w dziedzinie gry praktycznej lecz także w problemistyce, zaliczyć możemy również „polskiego” papieża Jana Pawła II (Karola Wojtyłę), który szczególnie udzielał się obu tym pasjom w okresie studiów w Krakowie w latach czterdziestych, jeszcze przed otrzymaniem święceń kapłańskich. Krewnym Karola Wojtyły był wybitny nasz kompozytor szachowy Marian Wróbel, co w pewnym stopniu tłumaczy zainteresowania twórczością problemistyczną.

Na łamach francuskiego czasopisma „Europe Echecs” (w numerach 1 i 4 z r.b) opublikowane zostały cztery zadania autorstwa Karola Wojtyły, pochodzące z 1946 roku. Z których dwa były już przedtem zamieszczone w ukazującym się w Krakowie periodyku studentów-katolików, zaś dwa dalsze – dopiero obecnie ujawnione – Zapisane ręcznie na kartce notesu, ofiarowane na pamiątkę wyjeżdżającemu z kraju przyjacielowi, Michałowi Rodzajowi. (obecnie zamieszkanemu w Lizbonie). On to właśnie, jak również Paweł żartobliwy (przebywając w Malcie), obaj przyjaźniący się za czasów studenckich z Karolem Wojtyłą, nadesłali te materiały i informacje do redakcji „Europe Echecs”), skąd zadania te przedrukowujemy. Papież był wzruszony artykułami na łamach „Europe Echecs”, przypominającymi Jego przywiązanie do gry w szachy. Dziękując nadesłał swoje niepublikowane dotąd zadanie z 1946r. z dedykacją dla wspomnianego miesięcznika, załączając wyrazy sympatii

i apostolskiego błogosławieństwa. Brak czasu nie pozwalał papieżowi na grę w szachy. Nie zarzucił On jednak zupełnie kontaktów z szachownicą. Ostatnio na krótko jeszcze przed śmiercią kardynała Villon grywał z nim w szachy.

I – Karol Wojtyła
4 marca 1946

Mat w 2 pos.

II Karol Wojtyła
4 marca 1946

Mat w 3 pos.

III Karol Wojtyła
RSK, kwiecień 1946

Mat w 3 pos.

IV Karol Wojtyła
maj 1946

Mat w 2 pos.

Rozwiązania :

I. 1. Sd2! (1. ... Kd5 2. Hd7X; 1. ... Kf5 2. Hf7X)

II. 1. c8S Ka3 2. Sb6 ab6 3. Ab6X

III. 1. Sf3! (z groźbą 2. Sf4+ (. ... g1H+ 2. Sfd4+!; 1. ... Wc7+ 2. S:c7))

IV. 1. Ha7!